

KOPI TIL MEDLEMMERNE AF FØDEVAREUDVALGET TIL ORIENTERING

Fødevareministeriet
Departementet
Att.: Marie Louise Flach de Neergaard

Vedr. §2-høring ang. kommissionens sameksistensrapport (GMO-yrkning)

Kommissionens rapport om medlemslandenes indsats i forhold til etablering af lovgivning angående dyrkning af genetisk modificerede afgrøder er kilde til både stolthed og bekymring. Rapporten dokumenterer, at Danmark er et godt stykke foran med etablering af såkaldt "sameksistens"-regler, der skal reducere spredning af GM-pollen, -udsæd m.m. fra gensplejsede afgrøder og produktioner til konventionelle og økologiske marker.

Til gengæld er hverken kommissionen eller de fleste medlemslande nået ret langt i arbejdet med sameksistenslovgivning. Viden mangler. Og tilstræbelser fra flere lande og regioner for etablering af GMO-fri zoner er blevet skudt ned med henvisning til varenes frie bevægelighed.

Informationerne i rapporten er meget nyttige. Behandling af rapporten er en oplagt mulighed for Danmark til at pege på de **helt nødvendige handlinger fra kommissionen og ministerrådet**, hvis spredning af GM-afgrøder skal begrænses.

Det er afgørende, at EU:

- **Fastsætter langt lavere tærskelværdier for GMO i såsæd, således at indhold over 0,1 % kræver mærkning.** Det har hidtil været holdningen hos et flertal i folketinget. GMO i såsæd er, ifølge de danske faglige udredninger, motorvejen for GMO ind i andre produktioner - herunder økologisk jordbrug. Det skyldes bl.a., at konventionel såsæd anvendes til fremavl af økologisk såsæd.
- **Fastsætter minimumskrav for sameksistensregler i medlemslandene.** Opfordringer og gode råd i kommunikation fra kommissionen af 23. juli 2003 er ikke nok. Harmonisering af regler for sameksistens kan dog ikke anbefales, idet klimatiske forskelle og meget forskelligartede landbrugsstrukturer, sædskifter, markstørrelser og naturforhold kræver mangfoldige løsninger.
- Følger aktivt op over for alle medlemsstater, der ikke har vedtaget sameksistensregler.
- Fremmer yderligere forskning i spredning af GM-afgrøder, samt især påvirkning af natur og sundhed.
- Muliggør etablering af GMO-fri zoner i regioner, der ønsker at satse på GMO-fri produktioner, og dermed fremtidssikrer forbrugernes mulighed for det frie valg ang. GM-fødevarer. GMO-fri regioner hindres i høj grad i dag af artikel 22 i direktiv 2001/18/EF.

Minimumskrav for ”sameksistenslovgivning” må meget gerne omfatte de vigtigste elementer i den danske GMO-lov, herunder:

- Krav om registrering af dyrkning (bl.a. for at muliggøre monitoring af dyrkning og spredning).
- Krav om varsling af konventionelle og økologiske nabolandmænd.
- Afgrødepecifikke afstandskrav til nabomarker og krav om rengøring af lejede maskiner.
- ”Forurener betaler princippet” som placerer såvel det praktiske som økonomiske ansvar hos dyrkeren af GM-afgrøder, bl.a. via dyrkningsafgifter der anvendes som kompensation til naboer, der får GM ind på deres marker.
- Kompensationsordninger, der dækker vindspredning og spredning via såsæd, også hvor kilden ikke kan identificeres.

Endelig vil vi understrege, at mens Økologisk Landsforening er glad for de mange landvindinger og elementer i den danske sameksistenslovgivning, forventer foreningen ikke, at disse virkemidler vil bremse al spredning. Derfor er yderligere tiltag nødvendige på EU-, nationalt og brancheniveau, hvis landmænd og forbrugere skal have en reel mulighed for at undgå GM-råvarer i væsentlig grad.

Foreningen vil også understrege vores modstand mod dyrkning af GM-afgrøder, idet vi ikke mener, at de naturmæssige eller sundhedsmæssige konsekvenser er tilstrækkelig belyst; fordi gensplejsning ikke er nødvendig for en lønsom eller bæredygtig fødevarereproduktion; og fordi gensplejsning overskrider etiske grænser.

Vi står naturligvis til rådighed for eventuel uddybning af vores vurdering af rapporten, eller gensplejsning.

Med venlig hilsen

Paul Holmbeck
Direktør
Økologisk Landsforening